1870 ЛЕНИН ЙИЛИ 1970

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

17- йил чиқиши.

№ 27 (4274).

7 ФЕВРАЛЬ ШАНБА 1970 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин

МОНТАЖЧИЛАР Насриддин Байроқдоров ва В. Буракин Олмалиқ химия заводи қурилишида илғорлар сафида бормоқдалар. «Алмаликсвинецстрой» трестининг 2-қурилиш бошқармаси коллективи кунлик нормаларини мунтазам икки ҳиссага етказиб адо этаётган бу пешқадамлардан ғоят миннатдордир.

О. Абдураҳмонов фотоси.

СУВОКЧИ Зуфар Шоаҳмамедов В. И. Ленин марказий музейининг Тошкент филиали биноси қурилишида ҳиммат кўрсатиб ишламоқда. Кунлик топшириқларини доимо ошириб бажармоқда.

В. Сироткин фотоси.

БЕКОБОД МЕТАЛЛУРГЛАРИ, ЛЕНИН НОМЛИ СОВХОЗ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСЛАРИ КЕНГ ҚАНОТ ЁЙСИН

КЎКЛАМ ТАРАДДУДИ

Партия ва ҳукуматимиз қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, экин майдонлари унумдорлигини ошириш, ерларни мелиоратив ҳолатини яхшилаш тўғрисида катта ғамхўрлик қилмоқдалар.

Биз, Калинин район сув хўжалик ходимлари, ана шу юксак вазифани муваффақиятли адо этиш учун, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига социалистик мусобақани авж олдирганмиз.

Ҳар бир ташкилот, бошқарма янги йил режасини тузишдан аввал, ўтган йилга якун ясайдилар. Бу якунда йилдаги камчиликлар албатта ҳисобга олинади.

Ўтган, 1969 йил сув хўжалиги ходимлари учун ҳам ноқулай йил бўлди, чунки қиш ёмон келди. Шунга қарамасдан 226 минг кубометр тупроқ иши қўл кучи билан, 470 минг кубометр тупроқ механизмлар ёрдамида бажарилди. Ремонт ишлари даврида 526 кубометр бетон ётқизилди, колхоз секторида 12 километр янги зовур қазилди, механизмлар ёрдамида канал ва коллекторлар қазишга 50 минг сўм сарфланди. Натижада 500 гектардан ортиқ ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланди.

Партиямиз Марказий Комитети май Пленумида канал ва коллектор, хўжалик иншоотларни паспортизация қилиниши лозимлигини кўрсатиб ўтган эди. Бу иш 1969 йилда тугалланди ва унга жами 6 минг сўм сарфланди. Районимизда бир қанча ўн минг сўмлик капитал қурилиш ишлари ҳам олиб борилди. Вегетация даврида бир гектар ер ҳам сувдан қолдирилмади. Сувдан фойдаланиш коэффициенти 95 процент бўлди.

Лекин, районимиздаги асосий каналлар сифатсиз тозаланди, сувдан фойдаланиш ўз вақтида тез суръатлар билан текшириб турилмади, механизмларни уч сменада ишлаши учун яхши шароит яратилмади, айрим ремонт қилинган иншоотлар сифатсиз бўлди.

Биз ўтган йилги камчиликларни чуқур анализ қилган ҳолда, бу йил ҳам конкрет мажбурият қабул қилдик. Районимиз бўйича юбилей йилида 25 километрдан ортиқ янги дренаж қазиш, 15 февралга қадар каналларни қўл кучи билан тозалаш тугалланади. Бунда 218 минг кубометр тупроқ иши бажарилади. 33 сув иншооти сифатли жорий ва капитал ремонтдан 22 апрелга қадар чиқазилади. Бунда 466 кубометр бетон иши, 1000 кубометр тупроқ иши қўл кучи билан бажарилади. Юбилей йилида қиммати 80 минг сўмга тенг бўлган хўжаликлараро канал ва коллекторларни тозалаймиз. Хўжаликлар ичидаги 500 минг кубометр канал ва дренажларни механизмларда тозалаб қўямиз. Вегетация даврига қадар Юқори Жўн, Қир-Чувалачи каналларини бетонлашни тугатиш, жами 50 минг сўмлик кичик, янги иншоотлар қурилишини тугаллаш мўлжалланмоқда.

Районимизда ҳозир 8 та экскаватор ва 10 дан ортиқ бульдозер ирригация ва мелиорация ишлари учун хизмат қилмоқда. Шу билан бирга 28 қудуқдаги ер ости сувининг ўзгариши кузатиб турилади ва янгидан 5 та кузатув қудуғи қуриш учун иш бошлаб юборилди. Ирригация каналларини тезда сув беришга тайёрлашда Сотиволди Юсупов, Бурта Умаров бошчилик қилаётган участкалар пешқадамлик қилмоқдалар. Улар шу кунга қадар ремонт ишларини қарийб тугатай деб қўйдилар.

Каналларни қўл кучи билан тозалаш ишлари бошлаб юборилди ва кун сайин авж олдирилмоқда. Бу ишда «Дамачи» совхози, Генерал Раҳимов номли, Навоий номли, Охунбобоев номли колхозлар пешқадамлик қилмоқдалар. 33 та ремонт қилинадиган иншоотдан 12 таси қўлдан чиқарилди. Бу ишларни бажаришда районимиздаги Ильич номли, Калинин номли, Собир Раҳимов номли, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозлари жуда катта ёрдам бермоқдалар. «Дамачи», 1, 2-«Назарбек», 1-«Тошкент» совхозларидан келган кишилар шағал ва бошқа материалларни ташиб беришда астойдил ишламоқдалар.

Калинин район территорияси шаҳар атрофида жойлашганлиги учун Бўзсув, Кайковуз, Чиғатой, Кўкча, Салор, Анҳор, Чала каналларидан 10 минг гектардан ортиқ ер сув ичади ва булар шаҳар территориясидан ўтади. Шаҳар территориясида бу каналларнинг кўп қисми ахлатхонага айланиб қолган, негаки шаҳар аҳолиси уйидаги аҳлатини шу каналларга ағдаради. Кайковуз канали Собир Раҳимов боғидан Чиғатой кўчасигача ахлатхонага айланган. Бу каналларга на шаҳар ижроия комитети, на район партия ва ижроия комитетлари эътибор бермаяптилар, улар шу каналларнинг суви ичиш учун ишлатилишини унутиб қўйганга ўхшайдилар!

Шаҳримизни Қора-қамиш массивидан Қайирма канали кесиб ўтган, бу канал «Ленин йўли» колхозининг 100 гектардан ортиқ ерини суғоради. Шу канал 3 йилдан бери сувсиз— бульдозер билан кўмиб ташланган. Ҳар йили шу тўғрида гап-сўз бўлишига қарамасдан, «Главташкентстрой» ҳеч қандай чора кўрмаяпти. Ҳозирги вақтда 100 гектар ердаги боғ ва экинлар сувсиз қолиб кетиш хавфи бор.

Қурилиш ташкилотлари бу ..я тезликда тузатиб сув йўлини очиб қўйишлари керак. Шундагина биз Калинин район сув хўжалик ходимлари шаҳарликларни янада мўл-кўл қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлаш имкониятига эга бўламиз.

Л. МУҲАМАДНАЗАРОВ,
Калинин район сув хўжалик бошқармасининг бошлиғи.

САМИМИЙ ҚУТЛОВ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети ўртоқ В. Гомулкага телеграмма йўллаб, уни туғилган кунига олтмиш беш йил тўлиши муносабати билан табрикладилар. Улар Польша халқининг атоқли фарзанди, ишчилар синфи иши учун, Польшада социализм ғалабаси учун матонатли курашчига сиҳат-саломатлик ва ишларида янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар.

В. ГОМУЛКА ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАНДИ

Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикаси халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантиришдаги, тинчлик ва социализмни мустаҳкамлашдаги жуда катта хизматларини, жаҳон коммунистик ҳаракатидаги кўп йиллик актив иштирокини нишонлаб, туғилган кунига олтмиш беш йил тўлиши муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Владислав Гомулкани Ленин ордени билан мукофотлади.

(ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ФКП XIX СЪЕЗДИГА ТАБРИГИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети қардош Франция Коммунистик партиясининг XIX съезди делегатларига ва Франциянинг барча коммунистларига қизғин салом йўллади.

Франция Компартияси, деб таъкидланади табрикномада, ўзининг навбатдаги съездига ташкилий ва идеология жиҳатидан мустаҳкамланган ҳолда келмоқда, Франция ишчилар синфи ва барча демократик табақалари орасидаги обрўйи ошганлигини намойиш қилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг табригида қайд қилиб ўтилганидек, пролетар интернационализми принципларига содиқ бўлган Франция Компартияси Америка агрессорларига қарши мардонавор кураш олиб бораётган қаҳрамон Вьетнам халқи билан, Африка, Осиё ва Латин Америкаси мамлакатларидаги халқлар ва озодлик ҳаракатлари билан жанговар бирдам эканлигини намойиш қилмоқда.

Француз коммунистларининг съезди тарихий сана — В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида ўтмоқда. Франция Коммунистик партиясининг бутун ярим асрлик тарихи, дейилади табрикномада, марксизм-ленинизмга садоқат, унинг софлиги учун муросасиз кураш олиб бориш чинакам революционликнинг муҳим мезони бўлиб келганлиги ва шундай бўлиб қолишини яққол кўрсатиб турибди.

Компартиянинг Бош секретари ўртоқ Вальдек Роше бошчилигидаги Франция Коммунистик партияси, унинг Марказий Комитети халқаро коммунистик ҳаракатнинг марксизм-ленинизм, коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвадаги халқаро кенгаши қарорлари асосидаги бирлиги учун изчиллик ва қатъият билан курашмоқдалар. Коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвадаги халқаро кенгашини тайёрлаш ва ўтказишда Франция Компартияси ғоят муҳим роль ўйнади.

КПСС Марказий Комитети ўз табрикномасида қардош Франция Компартиясига ўз сафларини бундан буён ҳам идеологик ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлаш учун курашда, барча демократик кучларнинг ҳаракат бирлиги ва жипслиги сиёсатининг тантанаси учун, Франция меҳнаткаш халқининг ҳаётий манфаатлари учун ҳамда ишчилар синфи билан барча меҳнаткашларнинг тарихий муддаолари — тинчлик, демократия ва социализмнинг рўёбга чиқиши учун курашда янгидан-янги муваффақиятлар тилайди.

ТЕХНИКАНИ ШАЙЛАЯПМИЗ

Қиш фасли — тайёрланиш фасли, деб бежиз айтишмаган. Механизаторларимиз фикри-зикри ҳам техникани кўклам экиш кампаниясига пухта тайёрлаб қўйишга қаратилган. Ремонтни февраль ойининг охирида тўла-тўкис тамомлашга аҳд қилдик. Ҳозир ҳайдов-тракторларининг деярли ҳаммаси ремонтдан чиқариб бўлинди. Бешта пахта териш машинаси ҳам тахт қилиб қўйилди. 67 та борона ва ўнлаб сеялка қўлдан чиқарилди.

Техника ремонтини тезлаштиришда И. Ғайбуллаев, М. Денисов, С. Собиров, каби тракторчиларимиз айниқса ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар.

Биз техника ремонтини тезда тамомлаб, экишни бекамикўст кутиб оламиз.

П. ЦОЙ,
Оққўрғон районидаги Киров номли колхознинг бош инженери.

ДЕХҚОНЛАР ВАХТАДА

Шу кунларда ОРЖОНИКИДЗЕ районининг қатор хўжаликларида далаларга маҳаллий ўғит чиқариш, парник хўжалигида кўчат етиштириш, машина-тракторлар ремонти жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

«Правда» колхозидаги ремонт устахонасида 65 киши меҳнат қиляпти. Улар мавжуд «ДТ-75» ва «С-80», «Т-28-ХА» маркали тракторларни сифатли ремонт қилиб, кўкламга шай қилиб қўймоқдалар.

— Бизда,— дейди бош механик Боборахим Раҳимов,— 31 та прицеп ва 43 та ҳархил маркадаги тракторлар бор. Ҳозиргача кўпи ремонт қилиб қўйилди. Бу ишда пайвандчи Шокир Туёқов, слесарь Абдувоҳид Абдураззоқов, темирчи Пўлат Тошев, механик Ўктам Миравазов кабилар бошқаларга намуна бўляптилар.

А. ФОЗИЛОВ,
И. РУСТАМОВ.

ДЎСТОНА АЛОҚАЛАР

Совет Ўзбекистони Румыния Социалистик Республикасига ҳар хил машиналар, пахта толаси, электротехника асбоблари ва бошқа жуда кўп буюмларни экспорт қилмоқда. Ўз навбатида Румыния Социалистик Республикасидан ҳам Ўзбекистон ССРга кўп саноат маҳсулотлари келтирилмоқда. СССР билан Румыния ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартноманинг 22 йиллигига бағишлаб Тошкентда ўтказилган тантанали йиғилишда иқтисодий ва маданий алоқаларнинг тобора ривожланаётганлиги, совет ва румин халқларининг дўстлиги мустаҳкамланаётганлиги таъкидлаб ўтилди.

Тошкент жамоатчилигининг намояндалари республика Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институтининг мажлислар залида тўпландилар. Совет-румин дўстлиги жамиятлари шаҳар бўлимининг раиси, Ўзбекистон ССР маданият министрининг ўринбосари А. Муҳамедов йиғилишда доклад қилди.

Ўзбекистон пойтахти жамоатчилигининг намояндалари сўзга чиқиб, Румыния халқини қизғин муборакбод қилдилар, совет-румин ҳамкорлиги яна кенгайсин, деб истак билдирдилар. Йиғилиш иштирокчилари Совет Иттифоқи билан дўстона алоқалар Румыния жамиятига табрик телеграмма йўлладилар.

(ЎзТАГ).

БЎСТОНЛИҚ районидаги 14-«Хўжакент» совхозининг чорвачилик фермаси тоғ ёнбағирларига жойлашган. Бу ердаги молбоқарлар йилнинг ҳар фаслида ҳам самарали ишлаб, чорва моллари туёғини тўхтовсиз кўпайтирмоқдалар, маҳсулдорлигини оширяптилар. Ҳар куни кўплаб серқаймоқ сут шаҳар меҳнаткашларига жўнатилиб турибди. Молбоқарлар қиш кунлари чорва озуқасини яна ҳам яхшилашлари сабабли кундан-кунга сут булоғи кўпайиб бормоқда. Суратда: (чапда) илғор сут соғувчи ўртоқ Т. Бузунова, (ўнгда) М. Умарова, (пастда) чорвачилик фермасининг умумий кўриниши.

Н. Тўраев фотолари.

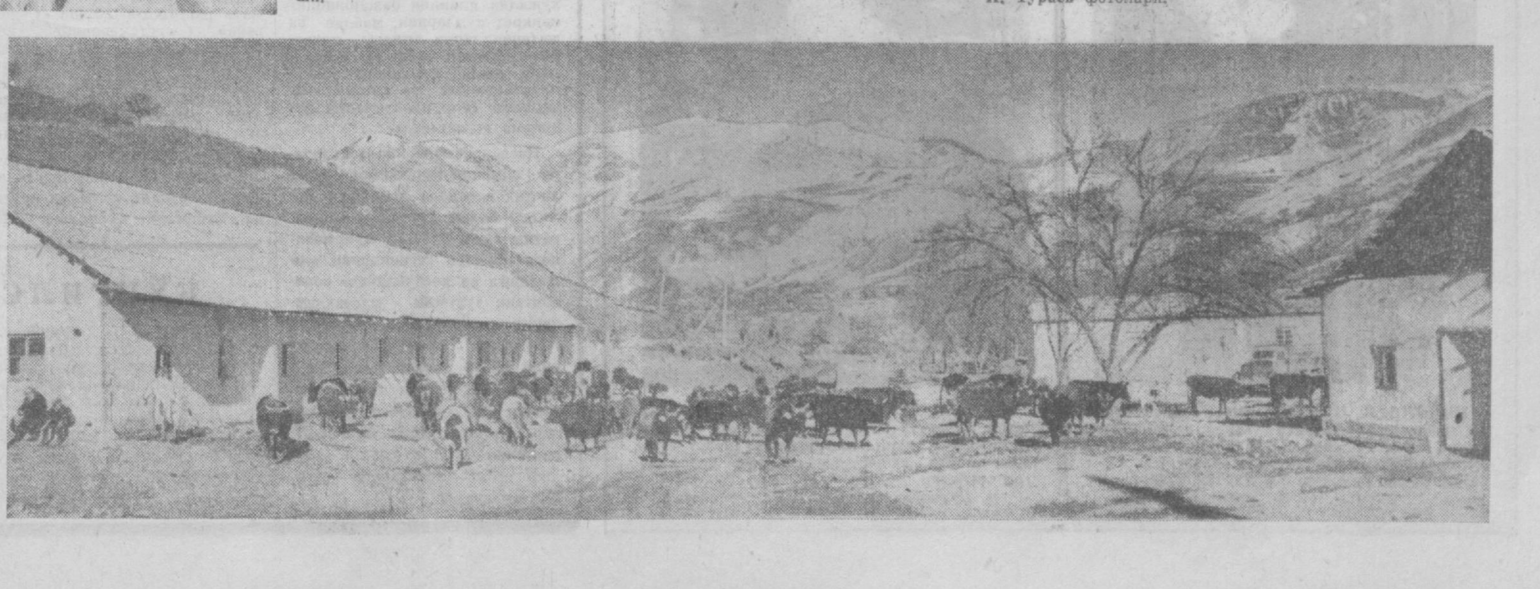

ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛИНИНГ XVI КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Кеча Округ офицерлар уйида пойтахт область комсомолининг XVI конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда Ўзбекистон ЛКСМ область комитетининг биринчи секретари **О. У. Исҳоқов** ҳисобот доклади қилди. Область комсомол ташкилоти тафтиш комиссиясининг иши тўғрисида комиссия раиси **Ғ. Ҳ. Аҳмедов** ҳисобот доклади қилди.

Докладларни муҳокама қилишда Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари **Э. Умаров**, Оққўрғон район комсомол комитетининг биринчи секретари **А. Хўжақулов**, «Алмаликсвинецстрой» трести комсомол комитетининг секретари **В. Иброҳимов**, «Главмосстрой» тресги комсомол комитетининг секретари **М. Федоренко**, Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхози комсомол ёшлар звеносининг бошлиғи **А. Шомақсудов**, Ўрта Чирчиқ районидаги 48-ўрта мактаб комсомол комитетининг секретари **В. Даминова**, В. И. Ленин номидаги Бекобод металлургия заводи вальцовкачиси **Т. Азимов**, Тошкент область маориф бўлимининг мудири **М. Нишонов**, Олимпия ўйинлари чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери, ТошДУ журналистика факультетининг студенти **В. Галушко** ва бошқа ўртоқлар қатнашдилар.

Конференцияда Тошкент область партия комитетининг секретари **К. Н. Бекаев** ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг иккинчи секретари **В. Б. Арсентьев** ўртоқлар нутқ сўзладилар.

Конференцияда область комсомол комитети, тафтиш комиссиясининг янги состави, Ўзбекистон комсомолининг XIX съезди ва ВЛКСМнинг XVI съездига делегатлар сайланди.

(Батафсил ҳисобот газетамизнинг навбатдаги сонида босилади).

Она-Ватан бўйлаб

ТОМИЛИНСК. Подмосковьедаги паррандачилик фабрикасида ҳамма ишлар автоматлаштирилган. Бу ерда фақатгина икки комсомол аъзоси Валя Рижова ва Саша Афанасенко ишлайдилар. Суратда: В. Рижова паррандачилик цехида.

В. Кунов фотоси.

КОМИ АССР. 11—12-шахта «Интауголь» комбинатининг энг намунали шахталаридан ҳисобланади. Бу ерда меҳнат қилаётган ишчилар ойлик ва смена топшириқларини доимо ошириб бажаришмоқда. Суратда: пландан ташқари қазилган кўмир вагонеткаларда олиб чиқилмоқда.

С. Губский фотоси.

ЎЗАРО МАНФААТЛИ ҲАМКОРЛИК

БАТУМИ. Батуми машинасозлари Вьетнам Демократик Республикасининг чой саноати корхоналарига атаб тайёрланган машиналарнинг катта туркумини жўнатдилар. Кейинги вақтларда ВДР га тўртта чой фабрикаси учун машина ускуналари юборилди.

Ҳозир шаҳар корхоналарида ВДРда қурилаётган яна тўртта чой фабрикаси учун машина-ускуналар тайёрлашга киришилди.

БОКУ. Сумгаитдаги синтетик каучук заводида «Густа» музхона ускуналари синаб бўлинди. Бу ускуналар Озарбайжон химикларининг буюртмасига мувофиқ Чехословакиядаги «ЧКД» машинасозлик фирмаси корхоналарида тайёрлаб юборилган. У — соатига 4,5 миллион килокалорий ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган кучли турбокомпрессор бўлиб, икки хил газ хом ашёси — этилен ва пропан негизида ишлайди.

Сумгаит заводида Чехословакиянинг «Дана» ва «Гатта» музхона ускуналари етти йилдан бери ишлаб турибди. Корхона мутахассислари янги агрегатга юқори баҳо бердилар.

ЧИТА. Будапешт электр акустика заводининг инженерлари Читадаги радио уйида Забайкальега Венгрия Халқ Республикасидан келтирилган энг янги радио эшиттириш аппаратларини монтаж қила бошладилар. Бундай ускуналарнинг тўла комплекси — Совет Иттифоқида биринчидир.

ОЛМАОТА. Германия Демократик Республикасидаги «Эрфурт» машинасозлик фирмасининг бош инспектори Л. Руге шу фирманинг бошқа мутахассислари билан бирга Павлодар трактор заводидаги 50 тонналик прессларни монтаж қилишда қатнашди. «Бундан бир неча ўн йил муқаддам кўчманчилик хўжалиги бўлган даштдаги бир ўлка ҳозир энг замонавий тракторлар ишлаб чиқараётганлиги бизни қойил қолдирди», — деди у.

Корхонада ГДРдан келтирилган тўртта янги пресс линия ўрнатилганлиги «Қозоғистон» маркали ўрмаловчи машиналар учун деталь ишлаб чиқаришни бир неча баравар кўпайтириш имконини беради.

ОДЕССА. Давлат илмий-текшириш трактор заводи коллективи Т—150 тракторларини синовдан ўтказишда бир қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Бу ўз ўрнида синов муддатини қисқартиришга олиб келмоқда. Суратда: Т—150 трактори синовдан ўтмоқда.

И. Павленко фотоси.

САХАЛИНДАГИ ЖАСОРАТ

Сахалиннинг шаҳар ва қишлоқлари узра қаттиқ бўрон эсаётганига мана уч кун бўлди. Япония томонидан ёпирилган ҳаво оқими кўндалангига тўрт минг километрга борадиган территорияни қамраб олди. Циклон дастлабки кунларнинг ўзидаёқ қарийб икки ойлик нормадаги ёғин-сочинни туширди.

КПСС Сахалин область комитетининг секретари Б. Д. Назаренко ТАСС мухбири билан қилган суҳбатида айтдики, сахалинликлар катта қийинчиликларга қарамай циклон ҳуружини моҳирона даф қилмоқдалар. Бульдозер, ўрмаловчи вездеход машина ҳайдовчилар, қор куровчи машина механиклари шаҳарнинг ҳаётий муҳим ҳамма магистралларида кечаю кундуз ҳаракатни таъминлаб, теплоцентралларга, насос установкаларига ёқилғи ташиб келтирмоқдалар, электриклар ва алоқачилар авария бригадаларига йўл очиб бермоқдалар. Оролдаги меҳнатга қобилиятли ҳамма аҳоли механизаторлар билан бир бўлиб бўронга қарши курашга отланди. Циклон ҳамма Сахалинни қор қамалида ушлаб турган бўлсада кўрилаётган чоралар яқин икки-уч кун ичида бўрон оқибатларини тугатишга имкон беради.

(ТАСС мухбири).

НИКОЛАЕВ. Шаҳарда аёллар пойафзалини тайёрлловчи фабрика ишга туширилди. Унинг қуввати йилига 3,5 миллион дона пойафзал ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Суратда: бичиш цехининг умумий кўриниши.

К. Дудченко фотоси.

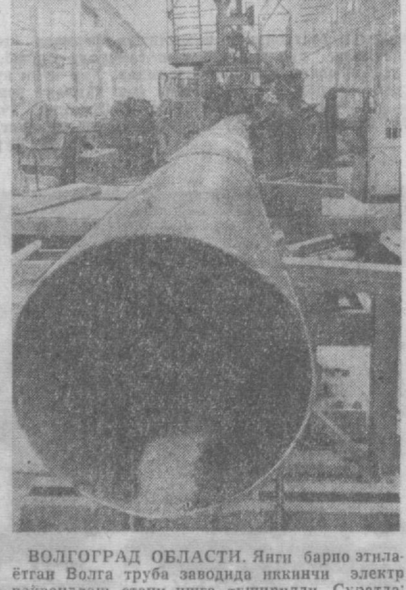

ВОЛГОГРАД ОБЛАСТИ. Янги барпо этилаётган Волга труба заводида иккинчи электр пайвандлэш стани ишга туширилди. Суратда: янги электр пайвандлаш цехида тайёрланган трубалар.

Н. Суровцев фотоси, (ТАСС фотолари).

ПАРТИЯ МАЖЛИСЛАРИ РОЛИНИ ОШИРАЙЛИК

Шаҳар партия комитети пленумидан

Тошкент шаҳар партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленуми КПСС Марказий Комитетининг «Ярославль шаҳар партия ташкилотида партия мажлисларини ўтказиш практикаси ҳақида»ги қарори муҳокама қилинган Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XVII пленуми натижаларига бағишланди.

Пленумда Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари **С. Р. Расулов** доклад қилди.

КПСС Марказий Комитетининг «Ярославль шаҳар партия ташкилотида партия мажлисларини ўтказиш практикаси ҳақида»ги қарори босилиб чиққанига уч ойга яқин вақт ўтди. Биз эндиликда, партиянинг бу муҳим қарори бошланғич партия ташкилотларининг фаолиятига катта таъсир қилганлигини кўриб турибмиз, деб таъкидлади докладчи. Пойтахт партия ташкилотларида шу қарор асосида партия ҳисобот-сайлов йиғилишлари ташкилий равишда ўтказилди. Коммунистларнинг доклад ва музокаралари характери ҳам мажлисларда ўзгача тус олди: ўз-ўзини мақташ ва ҳисобот учун доклад қилиш оз бўлди, ўзаро ўртоқлик танқиди, фойдали таклифлар кўпроқ кўзга ташланди. Партия мажлисида муҳокама қилинаётган масалалар характери ҳам ўзгарди; ишлаб чиқаришда иқтисодий фойда олишни йўлга қўйиш муаммолари, партия ички ишлари, идеология масалалари муҳокама қилинадиган бўлди. КПСС Марказий Комитетининг қарори ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XVII пленуми қарорлари партия ташкилотларини бундан буён коммунистларнинг ва барча меҳнаткашларнинг сиёсий ва меҳнат активлигини оширишда конкрет йўлланма бўлиб қолди. Шаҳар партия комитети бошланғич ташкилотларга раҳбарликни анча яхшилади. Уларнинг сони кўпайди, сиёсий ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди, партиявий ишнинг форма ва методлари тобора такомиллашмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Ярославль шаҳар партия ташкилоти иши тўғрисидаги қарорида ташкилотнинг жанговарлиги партия мажлисларини ўтказишдаги алоқадорликда эканлиги кўрсатиб берилди. Партия мажлиси бошланғич партия ташкилотининг энг олий органи бўлиб, партиянинг сиёсати коллективдаги ҳар бир меҳнаткашнинг олдига қўйилган конкрет вазифани ҳисобга олган ҳолда амалга оширилади.

Коммунистларнинг мажлисларида ишлаб чиқариш, сиёсий ўқиш, КПСС Устави талабларига риоя қилиш, маданий қурилиш, партия ва давлатимизнинг ташқи ва ички сиёсати масалалари марказий ўринни олиши лозим. Шаҳарнинг кўпгина партия ташкилотларида, масалан, авиация заводи, 1-пойафзал фабрикаси, «Узбекхлопкомаш» ва бошқа корхоналарда мажлисларга коммунистларнинг актив иштирокида олдиндан пухта тайёргарлик кўрилади.

Партия мажлислари ўтказишга тайёргарлик кўришда шаҳар, район партия комитетлари аъзолари ва шаҳардаги активлар тез-тез иштирок қиладиган бўлиб қолишди.

Шу билан бирга докладчи таъкидладики, баъзи партия ташкилотларида партия мажлисига тайёргарлик ҳозирги кун талабларига жавоб бермаяпти. Айрим ҳолларда мажлислар юзаки ўтказилади.

Партия ташкилотлари ҳамон маъмуриятнинг хўжалик фаолиятини яхши контроль қилмаяптилар. Натижада саноат ва капитал қурилишда ўтган йили кутилган натижаларга тўлиқ эришилмади, план бажарилмайди, бир йил мобайнида давлатга 8,5 миллион сўмлик ҳар хил маҳсулотлар кам етказиб берилди.

Кўпгина асосий халқ хўжалик масалалари партия ташкилотларининг диққат марказидан четда қолмоқда.

Пленумда музокарага чиққан Ўзбекистон КП Фрунзе район комитетининг секретари **Т. И. Акимова** партия мажлисларини ўтказиш масаласи ҳамиша район комитети аппаратининг диққат-марказида эканлигини айтди. Ўтказилган социологик тадқиқотлар камчиликларни аниқлашга ёрдам берди, энг муҳими қарорнинг бажарилишини назорат қилиш яхши йўлга қўйилмаганлиги маълум бўлди.

Октябрь район партия комитетининг биринчи секретари **Т. Содиқов,** Октябрь революцияси номли завод партия комитетининг секретари **К. Г. Гнездилов** ўртоқлар ўз сўзларида партия ишини перспектив планлаштириш, қарорларнинг таъсирчанлигини оширишни таъкидладилар. Авиация заводи цех партия ташкилотининг секретари **В. Н. Столбцов,** ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти парткомининг секретари **Н. Ш. Иноятов** партия мажлисига тайёргарлик кўриш ҳамда идеология ва ташкилотчилик ишининг самарадорлигини ошириш тўғрисида ўз тажрибаларини гапириб бердилар.

Ўзбекистон КП Чилонзор район комитетининг секретари **А. И. Икромов,** пленум қатнашчиларига коллективда партия мажлисларини ўтказиш ҳамда унинг аҳамиятини ошириш тўғрисидаги тадбирлар ҳақида сўзлаб берди.

Пленумда муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Пленумда Ўзбекистон КП шаҳар комитетининг секретари **М. О. Толипов** халқ хўжалигида меҳнатни илмий ташкил қилиш ишини бундан буён ривожлантириш ва такомиллаштириш тўғрисида ахборот берди. Бу масала юзасидан қабул қилинган қарорда саноат, қурилиш, алоқа ва траанспортда меҳнатни илмий асосда ташкил этишга катта эътибор берилган.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ЛЕНИННИНГ МАКТУБЛАРИ

ПРАГА, (ТАСС). В. И. Ленин 1893 йилнинг октябридан 1916 йилнинг мартигача ўтган даврда ўз онасига ёзган хатлари тўплами ЧССРда «В. И. Ленин — онага хатлар» сарлавҳаси остида босилиб чиқди.

Тўпламда В. И. Лениннинг бошқа оила аъзоларига ёзган хатлари ҳамда Н. К. Крупскаянинг хатлари ҳам бор.

Тўплам В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан нашр этилди, деб хабар беради ЧТК агентлиги.

ҚАРАШЛАР БИРЛИГИ

ПРАГА, 5 февраль. (ТАСС). Чехословакия билан ГДР хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан умум Европа кенгаши чақирилишини Европада коллектив хавфсизликнинг мустаҳкам системасини яратиш йўлида босилган муҳим қадам деб ҳисоблайдилар. ГДР ташқи ишлар министри О. Винцернинг ЧССРга қилган визити тўғрисида бу ерда эълон қилинган ахборотда шу ҳақда гапирилади. ЧССР ва ГДР ташқи ишлар министрлари ўртасида олиб борилган музокаралар муҳокама қилинган барча масалалар юзасидан қарашларнинг тўла якдил эканлигини кўрсатди.

Ҳар икки томон шуни мамнуният билан қайд этдиларки, деб хабар беради ЧТК агентлиги, ЧССР билан ГДР ўртасидаги муносабатлар муваффақиятли ривожланиб бормоқда ҳамда СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар билан мустаҳкам дўстлик ҳамда яқин иттифоқ уларнинг ўзаро муносабатлари, хавфсизлиги ва суверенитетининг негизидир. Ҳар икки министр социалистик мамлакатлар партия ва давлат раҳбарларининг декабрь ойида Москвада бўлиб ўтган учрашуви катта аҳамиятга эга бўлганлигини таъкидладилар.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. В. И. Ленин номидаги «Шкода» машинасозлик бирлашмаси заводида биринчи ядро реактори қурилмоқда. Суратда: реакторни монтаж қилиш пайти.

ЧТК—ТАСС фотоси.

Француз коммунистларининг съезди

НАНТЕР, 6 февраль. ТАСС мухбирлари А. КРАСИКОВ билан Р. СЕРЕБРЕННИКОВ хабар берадилар:

Франция Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, партия Марказий Комитетининг секретари Жорж Маршенинг «Монополиялар ҳокимиятига қарши кураш ва ишчилар билан демократик кучларнинг илғор демократия ва социализм учун биргаликда чиқишлари» деган ҳисобот доклади юзасидан кеча Франция Компартиясининг XIX съездида музокаралар давом этди.

Француз коммунистлари Франция Компартиясининг хўжайинлар ва ҳукуматнинг ҳужумига қарши, ишчилар билан демократик кучлар бирлиги учун, социализмга йўл очиб берувчи илғор демократия учун курашнинг актуал проблемаларини, шунингдек, тинчлик учун, империализмга қарши, халқаро коммунистик ҳаракат сафларининг бирлиги учун кураш масалаларини муҳокама қилмоқдалар.

Департамент партия ташкилотларининг кеча съездда сўзга чиққан вакиллари Франция Коммунистик партиясининг сиёсий йўлини «Ленин йўли» деб қизғин маъқулламоқдалар.

Кеча сўзга чиққан делегатлар Франция Компартияси Марказий Комитетининг XIX съездга аталган тезисларини якдиллик билан маъқулладилар. Франция Компартияси федерацияларининг вакиллари марксизм-ленинизмни бузаётган ўнг ва сўлларнинг ҳаммасига қарши идеология курашни кучайтириш мутлақо зарурлигини таъкидладилар. Улар Роже Гародининг ўнг оппортунистик қарашларини қаттиқ танқид қилдилар, маҳаллий партия ташкилотларининг ҳаммаси Роже Гародининг қарашлари марксизм-ленинизм назариясига бутунлай зид деб қоралаганлигини уқдириб ўтдилар.

Кечки мажлисда қардош коммунистик ва ишчи партияларнинг вакиллари сўзга чиқиб, съезд делегатларини табрикладилар.

КПСС Делегациясининг раҳбари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко минбарга чиқиши билан уни делегатлар гулдурос давомли қарсаклар билан кутиб олишди.

А. П. Кириленко КПСС Марказий Комитетининг Франция Компартиясининг XIX съездига йўллаган табрикномасини ўқиб бериши билан Нантердаги спорт саройи залида яна қизғин қарсаклар бошланиб кетди.

А. П. Кириленко ва КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев КПСС Марказий Комитетининг Франция Компартияси XIX съездига эсдалик совғасини — халқаро ишчилар синфининг йўлбошчиси ва устози В. И. Лениннинг ҳайкал-портретини тортиқ қилдилар.

ПАРТИЗАНЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

АММОН, (ТАСС). Арабларнинг босиб олинган территорияларида жойлашган Исроил қўшинлари аскар ва техникасидан талафот бермоқда.

Фаластин «Миллий озодлик» ташкилоти ҳарбий вакилининг айтишича, «Фатҳ» ташкилотининг партизанлари 3 февралда душман босиб олган Голан тепаликларида муваффақиятли равишда икки жанговар операция ўтказдилар. Икки автомашина яксон қилинди. Исроил солдатлари ўлдирилганлар ва ярадорлар бор.

●

МАРОКАШ АҲОЛИСИ

РАБОТ, 5 февраль. (ТАСС). Бу ерда эълон қилинган статистика маълумотларига мувофиқ Марокаш аҳолиси ҳозир қарийб 15 миллион кишидан иборат.

МУҲИМ МАСАЛАЛАР МУҲОКАМА ҚИЛИНМОҚДА

БЕРЛИН. Немис меҳнаткашларининг энг оммавий ташкилоти, ўз сафларида 7 миллион кишини бирлаштирувчи эркин немис касаба союзлари бирлашмасининг бошланғич ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Бутун Германия Демократик Республикасида бўлиб ўтаётган шу йиғилишларда 1970 йилги халқ хўжалик планини бажаришнинг конкрет йўлларини, маблағ ва материалларни тежаш, маҳсулот сифатини ошириш масалалари, ишлаб чиқаришни рационализациялаш ва автоматлаштиришга доир проблемалар муҳокама қилинмоқда.

Касаба союзларининг аъзолари Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети билан Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг халқаро кескинликни юмшатишга ва республикада социалистик тузумни мустаҳкамлашга қаратилган сиёсатини тўла-тўкис маъқуллаганликларини изҳор этмоқдалар. Улар ҳар иккала герман давлати ўртасида тенг ҳуқуқли муносабатлар ўрнатиш тўғрисидаги шартноманинг ГДР ҳукумати таклиф этган лойиҳасини маъқулламоқдалар.

ҚУРОЛЛАНИШ ПОЙГАСИ АВЖ ОЛДИРИЛМОҚДА

ВАШИНГТОН, (ТАСС). АҚШ жамоатчилиги ҳукумати ракетага қарши «Сейфгард» системасининг иккинчи навбати қурилишини бошлаб юборишга қарор берганлигидан ташвишланиб қолди. Жамоатчилик бу ишга ракета-ядро қуролланиш пойгасини авж олдириш йўлида босилган қадам деб баҳо бермоқда.

Сенатор М. Мэнсфилд телевидение орқали сўзлаган нутқида «Сейфгард» қурилиши 50 миллиард долларга тушиши ва стратегик қуроллар билан қуролланиш пойгасини тўхтатиш хусусидаги музокараларнинг боришига салбий таъсир кўрсатиши мумкинлигидан ташвишланаётганлигини айтди.

Сенатнинг қуролсизланиш кичик комиссияси раиси А. Гор айтдики, кассетали ядро заряди бўлган ракеталарни кўпайтириш сингари «Сейфгард» системаси қурилиши стратегик қуроллар билан қуролланиш пойгасини чеклаш ишига «наф келтирмайди», деди. Бу кичик комиссия ана шу системани қуриш масаласини муҳокама қила бошлади.

«Вашингтон пост» газетасининг шарҳчиси Д. Крафт «Сейфгард» иккинчи навбати қурилишининг бошланишини «иғвогарлик» деб ҳисоблайди. У, ҳукумат Совет Иттифоқи билан бўладиган муносабатларда «куч ишлатиш позициясида туриш» сиёсатига амал қилаётганлигини таъкидлади.

КЎНГИЛСИЗ ВОҚЕА

ЛОНДОН, 5 февраль. (ТАСС). Англиянинг Суффолк графлиги территориясида жойлашган АҚШ ҳарбий ҳаво базасидан кўтарилган Америка «Сьюпер Сейбр» қирувчи самолётининг учувчиси машқ мақсадида бомбардимон қилиши керак бўлган полигон томон учиб кета туриб, йўлда янглишиб «Осмон—Ер» классидаги ракетани отиб юборди.

«Таймс» газетасининг хабар беришича, бу воқеа кеча Эйлшем шаҳри (Норфолк графлиги) районида содир бўлган. Шу райондаги кишиларнинг бахтига, бу ракета жанговар бўлмаганлиги учун ерга тушганида портламади.

НЕВАДАДА ЯДРО СИНОВИ

ВАШИНГТОН, 5 февраль. (ТАСС). ЮПИ агентлигининг хабар беришича, Қўшма Штатлар кеча Невада штатидаги полигонда 20 мингдан 200 минг тоннагача тринитротолуол қувватидаги ядро қуролини ер остида портлатди. АҚШда шу йилнинг ўзида учинчи марта ер остида ядро қуроли синаб кўрилди.

ОИЛА, МАКТАБ ВА ЖАМОАТЧИЛИК

«КИШИНИ ТАБИАТ ВУЖУДГА КЕЛТИРАДИ, АММО УНИ ЖАМИЯТ КАМОЛ ТОПТИРАДИ ВА УНГА ҚИЁФА БЕРАДИ. ҲАЁТНИНГ ҲЕЧ ҚАНДАЙ ВОҚЕАЛАРИ ОДАМНИ ЖАМИЯТНИНГ ТАЪСИРИДАН ҚУТУЛТИРИБ ҚОЛА ОЛМАЙДИ ВА ҲИМОЯ ҚИЛА ОЛМАЙДИ»

В. Г. БЕЛИНСКИЙ.

КАЛИНИН районидаги Калинин номли колхознинг аъзоси Абдумажид ота ва Хадича опалар оиласи пири-бадавлат оила. Уларнинг ўн икки фарзанди бор. Бахтиёр ота-она болаларининг хулқидан мамнун. Улар фарзандларига яхши тарбия бермоқдалар. Шу боисдан маҳалла—кўй бу оила ҳақида меҳр билан гапиради. Суратда: Хадича опа қизи Маърифатни мактабга кузатяпти.

Б. Сафаров фотоси.

ДОНОЛАР СЎЗИ— АҚЛНИНГ КЎЗИ

● Агар оила бошлиқлари, оила аъзолари аҳил ва уюшқоқ бўлса, уларнинг оиласидаги иш ҳам уюшган, меҳнатда тартиб бўлади. Борди-ю, оила аъзолари ўзаро келиша олмасалар, аҳил бўлмасалар, бундай оилаларда болаларнигина эмас, ҳатто катталар ҳам қиладиган ишларининг тайини бўлмайди.

● Одамнинг бутун ички дунёси онги, дунёқараши, юксак эстетик диди ва барча ахлоқий фазилатлари ташқи муҳим ҳамда таълим-тарбиянинг актив таъсири туфайли юзага келади. Шу сабабли тарбия иши билан шуғулланадиган ота-оналар ва ўқитувчилар амалий фаолиятларида аввало ана шу ҳақиқатни назарда тутишлари лозим.

● Халқ мақолида «Тўғри сўз тош ёради, эгри сўз бош ёради» деб таъриф берилганки, тўғри сўзли бўлиш инсоннинг энг яхши фазилатларидан биридир. Қанча аччиқ бўлсада, сўзнинг тўғриси яхши. Тўғри сўзни ёлғон билан алмаштирилса, дўстликка путур етказилади.

Педагог минбари

ОТА-ОНА ВА ОБРЎ

Оилада болага нисбатан соғлом, инсоний муносабатдан ҳам азиз нарса борми!

Севимли ёзувчи А. П. Чехов: «ТАРБИЯ КЎРГАН КИШИЛАР ИНСОН ШАХСИНИ ҲАМИША ҲУРМАТ ҚИЛАДИЛАР, ШУНИНГ УЧУН ҲАМ ҲАМИША ИЛТИФОТЛИ, МУЛОЙИМ, ХУШМУОМАЛА, ШАФҚАТЛИ БЎЛАДИЛАР. УЛАР ЎЗЛАРИДА ШУНДАЙ ФАЗИЛАТЛАРНИ КАМОЛ ТОПДИРАДИЛАР» деб бежиз айтмаган эди.

Ота-оналар баъзан ўз болаларининг заиф томонлари ва нуқсонларига жиддий эътибор бермайдилар. Бу, албатта нотўғри. Аксинча, улар бу нуқсонларни бартараф қилишда фарзандларига ҳар томонлама ёрдам беришлари, қандай ҳатти-ҳаракатда бўлиш кераклигини ўғил-қизларига тушунтириб боришлари лозим.

Бунинг учун қандайдир ягона бир йўл-йўриқ, методик тавсия йўқ. Чунки, ҳар бир боланинг маънавий қиёфаси ва характерини билмай туриб, бунга эришиб бўлмайди.

Бунинг учун, аввало ота-онанинг обрўси ҳақида гапириш керак. Бу масала ғоят муҳим бўлиб, тарбияда катта роль ўйнайди.

Икки қўшни аёл бир ҳовлида ёнма-ён истиқомат қилади. Ҳар иккиси ҳам уй-рўзғор иши билан банд. Умр йўлдошлари бир корхонада, бир цехда ишлашади. Уларнинг қизлари бир мактабда, бир синфда ўқийдилар. З. исмли қизнинг онаси ўз фарзанди билан қўпол муомалада бўлади, бўлар-бўлмасга уни жеркаверади. Бундан ҳатто қўшнилар ҳам ранжишади.

Ён қўшни К.нинг характери тамомила бошқача. У қизи билан доим яхши муомалада бўлади. Қизи баъзан гапга қулоқ солмаса, очиқ кўнгил билан: «Қизим, койисам, хафа бўласан, яхши қизлардан ибрат олсанг, бўлмайдими» деб насиҳат қилади.

Бу қизлар шу тариқа икки хил тарбия кўрарди. З.исмли қиз гап кўтармас, асабий бўлиб ўсарди. Қўшни қиз эса ақлли, одобли, мулойим. З.нинг онаси, бировларнинг болаларини кўрсанг ҳавасинг келади, менинг қизим уларга сира ўхшамайди деб шикоят қилиб юради. Аммо, бунинг учун ўзи айбли эканлигини билмайди у.

Бақириб-чақириб айтган гаплар билан ўз фарзандига таъсир кўрсата олмасликнинг боиси нимада! Гап шундаки, она нотўғри ҳатти-ҳаракатлари билан қизи олдида обрўсини тушириб қўйган. Оҳисталик, вазминлик билан қилинган муносабат орқасида эса қўшни аёл қизининг иззат-ҳурматига сазовар бўлди.

Оилада обрў қозониш — болаларга кучли таъсир кўрсатиш маҳоратига эга бўлиш, демак. Ўз болалари назарида беобрў бўлиш ота-онанинг уларни мақсадга мувофиқ тарбиялашдан ожиз эканлигини ёки буни назар-писанд қилмаётганлигини кўрсатади. Ҳар бир ота, ҳар бир она масъулиятли бурчлари тўғрисида жиддий фикр юритиб кўрса, оилада шубҳасиз катта обрў қозонилади.

Мураббий болалар олдида қандай қилиб обрў қозона олиши мумкин! Бу саволга жавоб беришдан аввал обрўнинг икки тури — юзаки обрў ва ҳақиқий обрў борлиги тўғрисида гапириб ўтмоқчимиз. Юзаки обрў шундан иборатки, ўқувчилар мураббийдан қўрқадилар, унинг ҳузурида ҳатто бир-бирлари билан гаплашишга ҳам журъат эта олмайдилар. Мураббий бундай «обрў»га қаттиқ қўллик, бақириб-чақириб таъна қилиш, қўпол муомалада бўлиш, жазо бериш йўли билан эришади.

Мураббий болаларнинг ҳурмати, муҳаббати ва садоқатини қозонган тақдирда ҳақиқий обрўга эга бўлади. Бундай обрў эгаси доим иззат-икром кўради. Ўқувчилар унинг айтганларини доим бажо келтирадилар.

Атоқли педагог А. С. Макаренко ота-оналарнинг ўзлари обрўли бўлишлари керак, деб жуда тўғри гапирган. Унинг фикрича, ота-оналар совет мамлакати гражданига хос тўла қонли, онгли ҳаёт кечиришлари керак. Улар болаларга нисбатан доим намуна бўлишлари лозим.

Ота-она мураббий сўзлари ва ҳатти-ҳаракатларида боланинг иззат-нафси ҳақорат қилинишига сира йўл қўймасликлари лозим. Кўп болалар масхара қилиб айтилган гаплардан жуда хафа бўладилар. Мураббийнинг шу хилдаги муомаласи кўпинча болаларнинг кўнглини совутади.

Аммо, баъзан ҳазил ва сал истеҳзо билан айтилган гаплар болани ўз хулқи, феъл-атвори тўғрисида ўйлаб кўришга мажбур этади. Бинобарин, бундай болаларнинг ўзига хос хусусиятларини эътиборга олиш даркор.

Боланинг иззат-нафсини ҳурмат қилиш — тарбиячи учун энг тўғри компасдир. Адолатли бўлиш даркор. Бу эса тарбиячининг обрў қозониши учун энг муҳим шарт эканлигини унутмаслик керак.

Ота-оналар ўғил-қизлари олдида обрў қозонишни истасалар, доим адолатли бўлсинлар, қуруқ ваъда беришга одатланмасинлар. Уларнинг сўзлари билан ишлари ҳамиша бир бўлсин!

С. ФАЙЗУЛЛИНА,
педагогика фанлари кандидати.

АНЪАНА ЯРАТГАН МАКТАБ

Ўқишлар бошланганига ўн кундан ошиб қолди. Аммо, ҳамон ўқувчи Тўхта Суюмбоевадан дарак йўқ. Синф раҳбари Лутфи Умарова ўқувчининг уйига иккиуч марта борди. Лекин, натижа чиқмасди. «Қизимиз энди ўқимайди. Мактабга етти йил қатнагани етар», деб, ўқитувчининг тушунтиришини исташмади ота-она.

Синф раҳбарининг боши қотиб қолди. Энди нима қилиш керак? У шу ўй билан мактаб директори хонасига кириб борди. Воқеани директор Убай ака Ориповга айтиб берди.

— Бу ишни сира кечиктирмаслик керак, — деди директор қатъий оҳангда. — Шу бугуноқ Мирзаали ака билан ўзим учрашаман. Тўхта ўқишни албатта давом эттириши лозим.

...Мактаб директори Мирзаали ака билан бафурза суҳбатлашди.

— Ўқигани маъқул, — деди у, — Мен қизингизни яхши биламан. Қобилиятли, зеҳнли, одобли қиз. Ўқиши ҳам жойида. Яна мактабга бормай қўйса, ўқишдан совуб кетиши турган гап. Ҳали ҳам вақт кеч эмас.

Ишончим комилки, у ўрта мактабни ҳам муваффақиятли тугатади. Кейин олий ўқув юртига ўқишга кириши мумкин. Ахир айтишади-ку ўқиган ўзар деб! Турсуной Охуновани ўзингиз яхши танийсиз. У мактабимизда таълим олди. Кейин фойдали ҳунарнинг бошини тутди. Кам бўлгани йўқ. Бутун мамлакат танийди уни. Синглиси Инобат-чи? У ҳали-ҳали мактабимиз билан хат орқали алоқа боғлаб туради.

Директор асл мақсадга кўчди:

— Ўзингиздан қолар гап йўқ, эртадан Тўхта мактабга борсин. Унинг ўқиши тўғрисида уйда сиз, мактабда эса биз ғамхўрлик кўрсатишимиз керак. Буёғидан кўнглингиз тўқ бўлсин....

Ниҳоят ота рози бўлди. Тўхта Суюмбоева машғулотларга актив қатнаша бошлади.

Бунга беш-олти йилча бўлиб қолди. Ўқувчи Т. Суюмбоева мактабни «4» ва «5» баҳолар билан муваффақиятли тугатди. Ҳозир Киров номли колхознинг илғор аъзоларидан. Ҳа, айтгандай, у олий ўқув юртининг сиртқи бўлимида ўқишни давом эттиряпти.

— Қишлоқ Советининг депутати сифатида ҳам баъзан бундай воқеаларга дуч келиб қоласан, киши,— дейди Убай Орипов.— Ҳар бир бола ўқиши керак. Партия ва халқ талаби бу! Ана шу иш биз ўқитувчилар зиммасига айниқса катта масъулият юклайди. Лекин, шундай ўқитувчилар ҳам борки, баъзан аҳволидан хабардор бўлатуриб, масалага бефарқ қарайдилар.

Ҳақиқатдан ҳам Янгийўл районидаги А. Набиев номли 87-мактабда ўқув-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилган Педагогик коллективнинг, қолаверса, директор ўрток У. Ориповнинг жонбозлиги ва ташаббускорлиги билан қатор ибратли ишлар амалга оширилди.

Билим ўчоғини илғор тажрибалар маркази дейишади. Рост гап. Райондаги 8-10-мактаб ўқитувчиларининг фанлар бўйича бўладиган семинар машғулотлари шу билим ўчоғида ўтказилади. Ёшларнинг тарбиясига оид масалалар юзасидан ўзаро фикрлар алмашинади. Яхши таклифлар илгари сурилади.

Областимиздаги кўпгина донгдор кишилар бу мактабда ўқиган эмасларми, улар ўз билим даргоҳларига тез-тез келиб турадилар. Машҳур пахтакор СССР Олий Советининг депутати Турсуной Охунова, унинг синглиси Инобат Охунова, Оққўрғон район партия комитетининг биринчи секретари С. Тоиров, «Халқобод» комбинатининг бош инженери С. Шерматов ва бошқалар билан бўлган учрашув кечалари айниқса мароқли ўтди.

Ўтган ўқув йили якунланиши арафасида «Ҳар бир касбнинг ўз гашти бор» деган мавзуда ўқувчилар конференцияси бўлди.

Шонли анъана яратган бу мактабни ташкил этишда ўрток У. Ориповнинг хизматлари катта бўлди. Мана, йигирма йилдан ортиқдирки у шу билим даргоҳига раҳбарлик қилиб келмоқда.

Убай ака асли кимёгар. Бунгача у кимё саноати корхоналарида инженер бўлиб ишлади. Ёш авлодни мўъжизакор фан сирлари билан таништириш иштиёқи уни мактаб қучоғига етаклади. У машғулотларни қизиқарли ва мазмунли олиб боради.

Моҳир педагог ва актив ташкилотчи Убай Орипов эллик ёшга тўлди. У ҳали тетик ва бардам. Бу мактабда яна қатор яхши анъаналарнинг шаклланишига ишончимиз комил.

А. АЛИЕВ.

ДОНОЛАР СЎЗИ— АҚЛНИНГ КЎЗИ

●Ота-оналар! Сизларнинг болага меҳнатингиз сингади. Сиз болаларни севиб, тарбиялаб адолат ва ҳақиқатга эҳтиром кўзи билан қарашга, разиллик, ёвузликдан нафрат этишга ўргатасиз. Болаларингизнинг ёмонликлардан қочишлари сизларнинг яхшиликка қўшган катта ҳадянгиздир.

● Халқ педагогикаси таъкидлайдики, болаларни ахлоқий жиҳатдан тўғри тарбиялаш асосан ота-онага, уларнинг обрўйига, намунасига, ўзидан катталарга бўлган муносабатига боғлиқ.

Боладаги табиат сезгиси ота-она тамонидан меҳр-муҳаббат даражасига кўтарилиши мумкин. Бу ўринда ёзувчи Максим Горькийнинг ўғлига ёзган хати жуда характерлидир: «Сен кетган бўлсанг ҳам, экқан гулларинг қолди ва гуркираб ўсмоқда. Мен гулларга тикилиб ширин хаёл сураман: ўғилжоним Каприда ажиб бир, мўъжизагул қолдириб кетибди! Сен агар, бутун ҳаётинг давомида, ҳамма вақт ва ҳаерда одамлар учун фақат яхшиликгул қолдириб кетаберсанг, сенинг тўғрингдаги яхши фикр оламни кезади, сени ҳушнудлик билан эсга олишади!... Шуни яхши билгинки, фойдаланишдан кўра кўпроқ фойда келтириш кўнгилли бўлади».

● Меҳнат, ижодкорлик-шундай яхши ишки, бу ўсмирни саёқлик, беандиша, кайфи-сафо йўлига бошламайди.

ҲИСОБЛАШГА ЎРГАНМОҚ ДАМИЗ.

Н. Шарипов фотоэтюди.

БОЛА БОШИДАН...

Халқимиз орасида «Бола бошидан, ақл ёшдан» деган ҳикматли гап бор. Ҳа, бола тарбияси вақтинчалик, бирон муддатга мўлжалланган шунчаки иш эмас. Аксинча жуда муҳим, оғир ва асосий вазифалардан биридир.

Буни чуқур ҳис қилган оилагина болани тўғри тарбиялай олади. Бола катталарнинг муттасил парваришига мухтож. Уни қанчалик шафқат билан, чинакам дил билан тарбиялаcангиз, у ҳам сизга ҳурматда шунчалик бўлади.

Боланинг тили чиқиб, эси кира бошлаши биланоқ унда ахлоқий тарбияни кучайтирабориш, уни ҳалоллик, ростгўйликка ўргатиш лозим. Аксинча, бунга етарли аҳамият бермай, «катта бўлса, ақли кириб қолар», қабилида иш тутилса, тарбияда катта хатоликка йўл қўйилган бўлади.

Ёш болалар нозик, тез таъсирланувчи бўладилар. Шу сабабли салга уларнинг дилига озор етиши мумкин. Катталарнинг ўринсиз талаблари болаларнинг асабини бузади. Айниқса, ота-она ўртасидаги жанжаллар болалар руҳига ёмон таъсир қилади...

Телевизор орқали берилаётган беъмани фильмларнинг бола тарбиясига салбий таъсир кўрсатаётганлиги ҳақида кўп гаплар айтилди. Бу фикрларга тўла қўшилиш керак. Шуни ҳам таъкидлаш лозимки, баъзан телевизор қаршисида қалтис ҳодисалар ҳам содир бўлиб туради.

Ҳаммадан ёмони, шу пайт телевизор олдида бахс бошланиб кетишидир. Она фарзандларига «буни кўриш мумкин эмас» деб айтса, ота «улар буни барибир тушунишмайди» деб фильмни кўришга розилик беради.

Бундай бахс пайтида болалар ҳамма гапни эшитиб оладилар. Улар бунда қандайдир бир бошқача тақиқланган нарса борлигини сезадилар. Жойларидан қимирламай, инжиқлик қиладилар, кетмайдилар. Баъзилари яширинча қараб-қараб қўядилар.

Буларнинг ҳаммаси уларнинг қизиқишларини оширади ва ҳатто ёмон натижаларга олиб келиши мумкин. Болаларни балоғатга етмасдан олдин бўладиган таассуротлардан осойишталик билан қайтариш даркор.

«Кишининг характери ҳаммадан кўра кўпроқ ҳаётининг дастлабки йилларида таркиб топади ва мазкур характерида шу дастлабки йилларда жо бўлган сифат жуда мустаҳкам ўрнашади ва кишининг иккинчи табиати бўлиб қолади» деган эди К. Д. Ушинский. Шунинг учун ҳам болаларни ёшликдан тўғри тарбиялаб боришни ота-оналар унутмасликлари лозим.

А. БАХРОМОВ,
Оржоникидзе район методика кабинетининг методисти.

БУРЧГА САДОҚАТ

Балоғатга етган ҳар бир йигит-қиз ўзининг болалик йилларини эслар экан, ўсиб-улғайиши йўлида таъсир кўрсатган, оғир вазиятларни енгишда қимматли маслаҳатлар билан ёрдамга келган меҳрибон кишилари образини бир умр хотирлайди. Улар билан умрбод фахрланади. Киши қанча улғайса, унинг учун меҳрибон устозлари шунча қимматлироқ бўлиб қолади.

Болани тарбиялаб, вояга етказиш, қариганда унинг роҳатини кўриш, фаровон ҳаёт кечириш нақадар гаштли! Меҳнат роҳатини тотаётган бахтиёр совет оиласидан бунга жуда кўплаб мисоллар келтириш мумкин.

Оила — боланинг қорнини тўқ, устини бут қиладиган жойгина эмас, балки чинакам тарбия ўчоғидир. Қуш уясида кўрганини қилади. Шунинг учун ота-она ўзи яхши хулқли бўлиши лозим.

Қаҳрамон оналардан Турсуной Мажидова ва унинг умр йўлдоши Солижон ака ҳам ўнта фарзандни тарбиялаб, вояга етказдилар. Уларнинг бешта ўғил-қизи олий маълумотли. Катта ўғли мактаб директори, қизи болалар боғчасининг мудираси яна бир қизи ўқитувчи, кичик ёшдаги болалари эса мактабда ўқишаётир.

Бу оила фарзандларининнинг ҳаммаси ҳам ота-оналари каби камтар, хушмуомала, катта-кичикка ҳурмат билан қарайди.

Хўш, уларда бу фазилатларнинг камол топишига, ёшларнинг яхши ўқишига ва тўғри тарбияланишига асосий сабаб нима?

Маълумки, мактаб ҳар бир ўқувчи олдига маълум талабларни қўяди. Жумладан, уй машғулотларини ҳалоллик билан бажаришларини, мактабда, кўчада ва оилада ўзларини яхши тутиб, маданиятли бўлишларини талаб қилади. Бу оилалар ана шуларни қўллаб-қувватлаганлар ва уларни тўла-тўкис амалга оширишда мактабга яқиндан ёрдам бериб келганлар.

Ота ўз болаларини она ёки бувисининг тарбиясига топшириб, қўймади, ўзини фақат турмуш учун керакли маблағ топувчи кишигина деб билмади. Балки, у оила аъзолари билан биргаликда, бир-бирларига мос келадиган йўналишда бола тарбиясини ўз қўлига олди.

Демак, ёшларимизнинг яхши ўқиш ва тарбияланишлари учун тарбиячининг фақат олий маълумотли бўлиши шарт эмас. У, оддий бир хизматчи бўлса ҳам, унда инсоний ҳис, ота-оналик туйғуси бўлиши, ана шу болалари туфайли келажакда оила бахтининг равнақ топишини сеза олиши керак.

Ёшлар тарбияси оддий иш эмас, у қийин, сабот билан олиб борилиши керак бўлган жиддий ишдир. Бу иш тарбиячилардан, биринчи навбатда, ўз устларида доимий равишда қунт билан ишлашларини ва тарбиявий таъсирни ҳамма вақт биргаликда бир-бирига мос келадиган ҳолда талабчанлик билан олиб боришини талаб қилади.

Баъзи ота-оналар болаларига нисбатан жуда қўпол муомалада бўладилар. Боланинг биронта ножўя қилмиши учун уни калтаклайдилар, ҳар қандай ташаббусини бўғадилар. Натижада бола ўзига яқин бўлган ота-онадан ҳам безади. Уларни алдашга, дўқ-пўписа ва калтакдан қўрқиб ўз камчилигини яширишга одатланиб қолади, қўрқоқ, ёлғончи ва мунофиқ бўлиб ўсади.

Аксинча ўз болаларини бемаъни эркалатиб уларни турмушга қовушмаган, меҳнат қилишни билмайдиган, қийинчиликларни енгишнинг уддасидан чиқа олмайдиган эркатой қилиб тарбиялаётган ота-оналар ҳам учраб туради. Бундай оилада тарбияланган болалар ота-она сўзига кирмайдиган ўзбошимча, худбин, дангаса, жамоат ишларидан ўзларини четга тортувчи, маданиятсиз бўлиб ўсадилар.

Совет ёшларида энг ажойиб инсоний фазилатларнинг камол топиши учун барча имкониятлардан тўлиқ фойдаланишимиз, бу борада тарбия ва педагогик маҳоратимизни ҳар томонлама оширишимиз керак.

М. РАҲИМОВ,
Октябрь районидаги 35-мактабнинг ўқитувчиси.

ХУШХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ҲАШАМАТЛИ БИНОЛАР

ШАҲРИМИЗ бинокорлари бу йил ҳам саноат корхоналари, маданий-маиший муассасалар билан бир қаторда кўплаб турар-жой бинолари қурилишини ҳам олиб борадилар. Биргина Чилонзорнинг ўзида 122 минг квадрат метр тураржой барпо этилади. Бултур бошланган Д-20 кварталы қурилиши бу йил ниҳоясига етказилади.

Шуниси қувончлики, бўлажак турар-жойлар массив чеккасида эмас, балки ўртада қолиб кетган бўш жойларда қад кўтаради. Кўпгина иморатлар тўрт ва беш қаватли қилиб, асосан ғиштдан қурилади. Бундан ташқари, қатор тўққиз қаватли иморатлар кўкка бўй чўзади.

«Қуйлиқ-1, 2, 3» массивлари қурилиши ҳам юбилей йилида тез суръатлар билан давом этади. Бу ерда тошкентликлар учун 60 минг квадрат метрдан ортиқроқ турар-жой қуриб берилади. «Шимоли-шарқ», «Черданцев» массивлари, Луначарский номли кўчасининг шимолий томонларида ҳам яна кўплаб шинам иморатларда уй тўйлари ўтказилади.

РАВОН ЙЎЛЛАР

Сўнгги йилларда шаҳримиз транспорт йўлларини тартибга солиш соҳасида талайгина ишлар қилинди. Богдан Хмельницкий, Карл Маркс, Энгельс номли кўчаларида ва ТашМИ олдида қўшқаватли транспорт йўллари бунёд этилди. Булар лойиҳасини «Ташгипротранс» институти инженерлари чизиб беришган эди.

Институт ходимлари яна бир лойиҳани бинокорлар қўлига топширишди. Ҳозирги кунда 7-трестнинг 13-кўприк қуриш отряди бинокорлари Салор станцияси олдида катта реконструкция ишларини олиб бормоқдалар. Ғоятда серқатнов бўлган Луначарский номли кўча тўғри Пушкин кўчасига бориб қўшилади.

БОҒЛАРДА БАҲОР

БУ ЙИЛ областимизда боғлар яна ҳам кўпаяди. Январнинг иссиқ келганлигидан фойдаланган соҳибкорлар тоғ ёнбағрида талайгина янги ерлар очиб, узумзорлар барпо этиш тараддудини кўрмоқдалар. Ҳозирги кунгача Оҳангарон ва Бўстонлиқ тоғлиқ зоналаридан 190 гектар ер шу мақсадда ажратиб олинди.

Фарғона, Андижон каби қўшни областларда ҳам боғларни кенгайтириш ишлари жадал давом этмоқда. Бу ерларда 1100 гектар янги узумзорлар очилиб, ниҳоллар парваришига киришилади.

ҚИШЛОҚ ЖАМОЛИ

13-«БЎСТОНЛИҚ» совхози жамоли йил сайин очилиб бормоқда. Ҳа демай бу ерда марказий кутубхона ва кўплаб турар-жойлар қурилишини бошлаб юборилади. Қурилиш ишларини Рустам Машрапов бошлиқ бинокорлар олиб боради.

Бинокорлар ўтган йили Бўстонлиқ районининг турли хўжаликларида 8 та маданий-маиший бинони муддатидан олдин фойдаланишга топширган эдилар. П. Пўлатов, А. Расулов, А. Шайхуддинова каби қўли гул бинокорлар кўпчилик ҳурматини қозонгандилар. Энди улар 13-«Бўстонлиқ» совхози меҳнаткашлари учун шинам турар-жойлар ва маданий-маиший объектлар қуриб беришади.

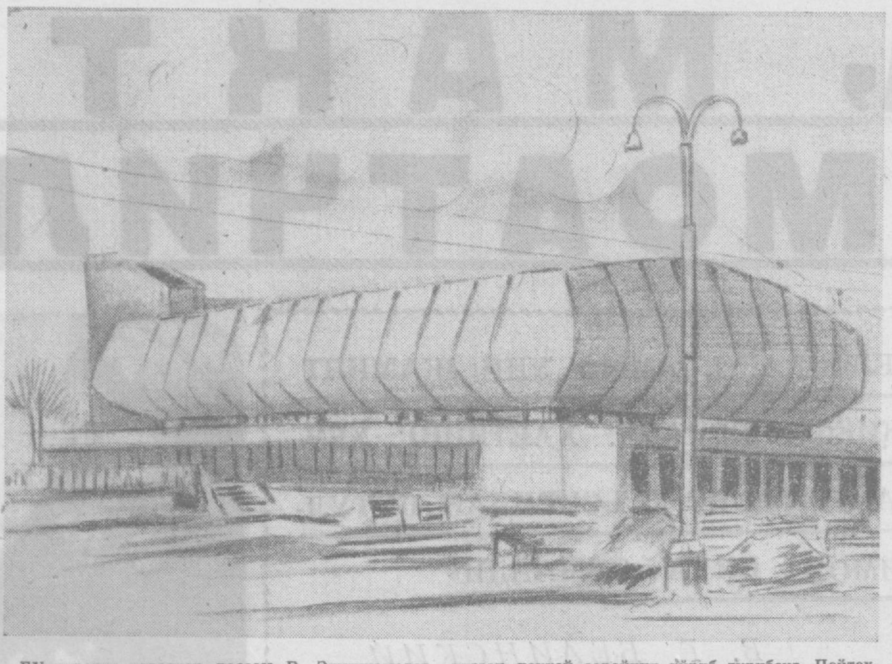

БУ суратда ҳаваскор рассом Р. Эшмуҳамедов чизган хоккей саройини кўриб турибсиз. Пойтахтимизнинг студентлар шаҳарчасида қад кўтарган бу бино шаҳримиз кўркига-кўрк қўшди.

Спорт

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

◆ Бўлажак чемпионат эгалари — Мексика терма командаси футболчилари Югославиянинг «Партизан» командаси билан 1:1 ҳисобида дуранг ўйнадилар. Бу учрашувда мексикалик Санчес Галиндо 30 метрдан штраф тўпини уриб ҳисобни очди. Унинг ўзи мексикаликлар дарвозасига киритилган жавоб тўпининг ҳам автори бўлди.

◆ Перу терма командаси Лима шаҳрида Югославиянининг «Динамо» футболчилари билан икки марта куч синашиб кўрди. Биринчи ўйинда майдон эгалари сўнгги минутда мағлубиятдан қутилиб қолдилар — 2:2. Иккинчи ўйинда перуликлар 2:1 ҳисобида ғалаба қозонишди.

◆ Пеле ўзининг 1007-тўпини ўнбир метрлик штрафдан Чилининг машҳур «Коло-коло» командаси билан бўлган ўртоқлик учрашувида киритди. Бу ўйинда «Сантос» 3:4 ҳисобида ютқазиб қўйди. Пеле сўнгги тўпи билан австралиялик Франц Биндер рекордини орқада қолдириб кетди. У 1006 та тўп киритган эди.

◆ Термиз шаҳрининг «Б» классида қатнашувчи «Автомобилист» футболчилари ўз майдонида Олмаотанинг «Қайрат» командаси билан ўртоқлик учрашуви ўтказиб, 3:3 ҳисобида дурангга эришдилар.

ҲАВАСКОРЛАР ИЖОДИДАН

ТИЛАГИМ

Советлар элининг гулшан боғида
Яйраб ўсган ниҳол, бахтли боламан,
Табаррук диёрнинг кенг қучоғида,
Баҳордан нур эмган ғунча лоламан.
Ёш қалбим меҳрини айтсам, у-баҳор,
Она элнинг кўрку иқболин сўйлар.
Шу диёрдир шоним, менга толе ёр,
Қалбим унинг мангу бахтини куйлар.

Дилором НОСИРОВА.

ТЕШИКТОШ

Қуш учса қаноти толиққан дара,
Сенга кулиб боқар осмонда қуёш.
Неча тузумлардан ўтиб бир карра,
Тарихга киргансан бўлиб Тешиктош.
Номингни мен севиб тилга оламан,
Аждодларим макон тутган эй қоя,
Чунки сен Ватансан, тарихинг менга
Аждодлар умридан сўйлар ҳикоя.

Бекпўлат УМРҚУЛОВ.

БОЛАЛИКДА...

Боланикда бебошроқ эдим,
Бола-да, деб қўйишар эди.
Яхши-ёмон наинки дедим
Боланикка йўйишар эди.
Хато қилсам ёки бирор айб,
Мендан кулмас эди ҳеч киши.
Ва аксинча ширин сўз билан
Дер эдилар: боланинг иши.
Болалигим қолди орқада,
Ўтиб борар йигитлигим ҳам.
Дейишмасин энди одамлар:
«Ҳеҷқиси йўқ, боласан, укам...»

Икром СУЯРҚУЛОВ.

РАССОМ ТАБАССУМИ

Харидорлар учун мўлжалланган нарх...

Ва назоратчилар учун...

— Ҳали уч киши эдик, шекилли?..

— Оббо, яна қўшнимиз пол ювяптими, дейман?

Дангаса учун мосланган соат.

А. ХОЛИҚОВ чизган карикатуралар.

БАСТАКОРЛАР ИШ УСТИДА

РЕСПУБЛИКАда хизмат кўрсатган санъат арбоби Дони Зокиров «Ленин номи» билан кантатасини ёзиб тугатди. Бу доҳий юбилейига бағишлаб яратаётган музика асарларининг навбатдагиси бўлди. Композиторлардан Икром Акбаров, А. Ладан, Б. Гиенко ва бошқалар эса доҳий юбилейига бағишлаб ёзаётган поэмаларини тугалладилар.

Навоий номидаги опера ва балет театри артистлари эса юбилей асарларини тайёрлаш устида жиддий иш олиб бормоқдалар. Яқин келажакда «Зафар» ва номаълум киши» опералари томошабинлар эътиборига ҳавола қилинади.

ЁШ АТЕИСТЛАР УЧУН

Ёш авлодни онгли ва актив атеистлар қилиб тарбиялашда мактабнинг роли катта. Бўка районидаги Чапаев номли 34-мактабда атеистик тарбия ишлари бевосита фанларни ўқитиш билан қўшиб олиб борилияпти.

Тарих ўқитувчиси Эшқул Муртозаев, химия-биология ўқитувчиси Толибжон Орипов-лар томонидан ташкил этилган атеистик тўгаракларда турли темаларда машғулотлар олиб борилаётир. «В. И. Ленин дин ҳақида», «Мўъжизасиз мўъжизалар» деган темалардаги суҳбатлар айниқса қизиқарли ўтди.

«Ислом динининг келиб чиқиши», «Рўза ва унинг зарари», «Коммунизм ва дин», «Дин қандай шароитда пайдо бўлган», каби темалардаги мунозараларга кўп ўқувчи актив қатнашди.

Мактаб ўқувчилари яна бир ибратли иш қилдилар. Мактаб залида «Ер ва коинот», «Ўрта Осиё мутафаккирлари дин тўғрисида», «Ислом дини ва унинг синфий моҳияти», «Марксизм-ленинизм дин тўғрисида» каби стендлар ташкил этилди.

С. СУЛТОНОВ.

Пойтахтимиздаги Максим Горький номли драма театри саҳнасида «Йигирма биринчи йил баҳори» янги спектакли намойиш этилмоқда. Бу асар доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган бўлиб, совет халқининг 20-йилларда олиб борган яратувчилик меҳнати ҳақида ҳикоя қилади. В. И. Ленин ролини Ўзбекистон ССР халқ артисти М. Мансуров маҳорат билан ижро этмоқда. Янги спектакль пойтахт томошабинларида катта қизиқиш уйғотяпти. Суратда: спектаклдан бир кўриниш.

Л. Глауберзон фотоси.

ҚИНҒИР ИШНИНГ ҚИЙИҒИ

ФЕЛЬЕТОН

Бекорчиликдан автобусда санғиб юрган Недя Мамулашвили ёнгинасида суҳбатлашиб бораётган икки кишининг сўзини эшитди-ю, худди ўлжасини чўчитиб юбормаслик учун ўзини панага олган овчидек қулоғини динг қилиб, уларнинг суҳбатига қулоқ солди.

— Яхши ният билан участка қилмоқчи эдим. Ўғилларим эр етиб, қизларим катта бўлиб қолди. Лекин, иложини қилолмай юрибман.

— Шаҳар ижрокомига учрашдингизми?

— Учрашдим. Ҳозирча ўтириб турган жойингиз бор экан, ортиқча ташвишни нима қиласиз, дейишди. Ҳм, ташвиш эмиш...

— Гап бошқа ёқда, биродар. Ҳозир бирор таниш-билиш бўлмаса, иш битириб бўлмайди, — суҳбатга аралашди Недя, — хоҳласангиз мен ёрдам беришим мумкин. Шуниси борки, беш-ўн сўмни аччиқ чайнасангиз бас.

Кутилмаган бу таклиф Х. Нуриддиновни шоширибқўйди. Кейин у ўзини ўнглаб, нотаниш аёлга умид кўзи билан қаради.

— Қанча ҳаражат бўларкин?

Худди шу саволни кутиб турган Недя нотаниш кишининг қулоғига шивирлади:

— Бу ер гаплашадиган жой эмас. Тушайлик, холироқ жойда гаплашамиз.

Улар автобусдан тушиб, пиёда кетишди. Недя муддаога кўчди:

— Мен сизга айтсам, — деди у, — бу ишдан бироз хабарим бор. Бир-икки сизга ўхшаш орзу-ҳавас кўраман деганларга жой тўғрилаб, мушкулини осон қилганман. Очиқ гаплашақолайлик: бу иш тўрт-беш кишининг қўлидан ўтади.

— Менга нархини айтинг, — деди сабри чидамай Х. Нуриддинов.

— Бор-йўғи 500 сўлкавой, холос.

— Йўғ-е, 500 сўм, кўп сўраяпсиз, хоним.

— Ҳали хужжатларни расмийлаштириб бер, ҳам дерсиз.

— Ахир бусиз мумкин эмаску!?

— Ҳа баракалла, ўшанинг ўзига ҳам анча-мунча кетиб қолади, ҳар биримизга 100 сўмдан тегса тегади, бўлмаса у ҳам...

— 400 сўм берсам.

— Эркак кишимисиз, яхши ният билан жой қилаётган экансиз, 100 сўм нима деган гап?.

— Бўпти, мен рози. Пулни хужжатларни расмийлаштириб берганингиздан кейин оласиз.

— Йўқ, ярмини олдиндан берасиз.

Х. Нуриддинов аёлга бир назар ташлади-ю, юраги шув этиб кетди. Кўнглига: «мен уни танимайманку, қандай қилиб пулни бериб юборавераман» деган гап келиб, шу ҳақда оғиз очганда аёл айёрона тиржайди:

— Шубҳаланяпман денг? Тўғри, эҳтиёт бўлиш керак. Дуч келган одамга ишонавериш ярамайди. Мен билан юринг. Участкамни кўриб келасиз.

Недя Х. Нуриддиновни Техническая кўчасидаги 57-уйга олиб борди ва ҳовлига киришдан олдин меҳмонга уйнинг қаршисидаги бўш ерларни кўрсатиб, деди:

— Шу ердан бўлса ёқадими? Қўшни бўламиз. Қолаберса марказга ҳам яқин.

— Бўлганида қандай, жуда яхши бўлади-да, — деди Х. Нуриддинов оғзининг таноби қочиб...

Шу куни Х. Нуриддинов Недяга 100 сўм ширинкома ташлаб кетди.

Орадан кунлар ўтди. Хайриддин Нуриддинов бу орада бир-икки марта Недядан хабар олиб кетди. У тезроқ ерли бўлишни ўйласа, Недя пулнинг қолганини қандай йўл билан тезроқ олиш йўлини ахтарарди.

Икки ҳафта ўтгандан кейин аёл Х. Нуриддиновни эргаштириб Чирчиқ шаҳар ижроия комитетига борди. Недя Семёновна бу ерда ўзини эркин тутишга уринар, ўзича хона эшикларини очиб кўрар, кимнидир қидиргандек бўларди. Гоҳо-гоҳо аллакимлар билан қуюқ сўрашарди. Бироздан кейин у Нуриддиновдан ҳужжатларни олдида, қабулхонага кириб кетди ва кўп ўтмай у ердан қайтиб чиқди.

— Иш битди, уч кундан кейин қарор чиқади. Ўша кўрсатган жойимдан бўлди, — деди у ташқарига чиқар экан. Энди пулнинг қолганини ҳам кечиктирмай берсангиз, сўрашяпти.

Недя пулнинг қолганини нақд санаб олди. Орадан битта уч кун эмас, уч тўртта уч кун ўтиб кетди. Ҳеч гапдан дарак йўқ.

Х. Нуриддинов бешинчи бор келганида жаҳли чиққани сезилиб турарди.

Недя айёрона тиржайиб, мулойимлик билан аврашга ўтди:

— Шунча сабр қилган одам, яна беш-ўн кун чиданг. Ишингизни битказмай қўймайман.

Х. Нуриддинов тезроқ жойли бўлишни интизор бўлиб кутяпти-ку, Недя бўлса бу орада бошқа «ўлжа» топиш билан овора эди.

... Хўш, Недянинг ўзи ким? У билан бир танишиб олайлик. Недя Семеновна Мамулашвили учига чиққан фирибгар. Бу соҳада унинг олдига тушадиган ҳам камдан кам топилса керак. Ландовур, анқовларни топса бас, тузоғига илинтирмай қўймайди. Мақсадга етиш йўлида ўзини гоҳ катта бир идоранинг масъул ходими, ё бирор ташкилотга бошлиқ қилиб кўрсатади. Ўзи эшитган раҳбарларнинг номларини айтиб, қариндошим, энг яқин одамим, деб кишиларни ишонтиради.

Недя Мамулашвили фирибгарлиги учун илгари ҳам қўлга тушган, қамоқ муддатини ўтаб чиққач, Тошкентдан бадарға қилинган эди. Енгил-елпи ҳаёт кечиришга ўрганиб қолган Недя ниҳоят Чирчиққа келиб қолди. Бирор жойга ишга кириш, бошқа одамлардек ҳалол меҳнат билан кун кечириш ҳаёлига ҳам келмади...

Яқинда Недя яна бир анқовни қўлга туширди. М. Йўлдошев деган кишидан участка учун ер олиб бераман, деб 400 сўмини шилди. У М. Йўлдошевни шунчалик ишонтирдики, ҳатто унга «участка планини» ҳам тутқазди. Ғайри табиий йўл билан қўлга киритилган бу участка плани эса бошқа кишининг номида эди.

— Бу план асли сизнинг номингизга ёзилиши керак эди, лекин янглишишлик туфайли шундай бўлиб қолди. Сиз участкани бошлаб юбораверинг, бу ёғинқ ўзим уч-тўрт кунда тўғрилаб бераман, — деди Недя Семеновна.

Х. Нуриддинов билан М. Йўлдошевнинг анқовлигидан фойдаланган Недя Мамулашвили 900 сўмни ўмариб, уларнинг кўзига кўринмасликка ҳаракат қиларди. Х. Нуриддинов билан М. Йўлдошев бўлса Недяни уйидан бир-икки марта тополмай кетишди. Афсуски, улар «Техническая» кўчасидаги 57-уй асли Т. Турсунбоев деган кишиники бўлиб, Недя Мамулашвили бу ерда ижарага турганлигини, ҳатто пропискадан ҳам ўтмаганини билишганда фирибгарнинг тузоғига илиниб қолишганини тушунишди.

Хўш, фирибгарнинг ўзичи? Қинғир ишнинг қийиғи чиқди. Тузоққа илинтиришни кўзлаганнинг ўзи тумшуғидан илинди, қилмиши учун жазосини олди.

Лекин, биз ҳалиги анқовларга ҳайронмиз. Танимаган-билмаган одамга ишониб, ғайри табиий йўл билан мақсадига етмоқчи бўлган Х. Нуриддинов билан М. Йўлдошевларга нима десак экан. Улар ўз қилмишларини қайси йўл билан оқлар эканлар?! Қойиле, анқовлик ҳам шунчалик бўладими?!

Одамлар «алдагани бола яхши» дейишарди. Аммо Х. Нуриддинов билан М. Йўлдошевлар бола эмасларку!!!

Ш. УМУРЗОҚОВ.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

Белоруссия олимлари шиша — пластик арматура тайёрлаш технологиясини ишлаб чиқдилар. Ингичка шиша толалар эпоксид смола билан қапиштирилади. Лаборатория шароитларида йўғонлиги 8 миллиметргача борадиган таёқчалар ҳосил қилинди. Бундай арматура емирувчи муҳит шароитларида ишлатиш учун мўлжалланган темир-бетон конструкцияларда пўлат ўрнида ишлатилади.

●

Украинадаги мебель лойиҳалаш институти билан ёғочсозлик институтининг мутахассислари яратган машина оқ фанерага қимматбаҳо ёғоч гулини тушира олади. Бу усул амалда ҳар қандай ёғочдан кўркам мебель тайёрлашга имкон беради.

●

Ленинградлик бир гуруҳ олимлар янги нам ўлчагич яратишди. Уьинг тузилиши содда: ойна бетига сезгир люминесцент катлам югуртирилиб, пластинанинг четларига гигроскопик модда қопланган.

(ТАСС).

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

9.55 — **Кўрсатувлар программаси.**

Ўзбек тилида: 10.00 — **«Висол онлари».** Музикали дам олиш программаси. 10.40 — **«Доклод Вера»** (Бадиий фильм).

12.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

16.55 — **Кўрсатувлар программаси,** 17.00 — **Телеянгиликлар** (рус тилида).

Ўзбек тилида: 17.10 — **Телевизион қўғирчоқ театри,** 17.40 — **Болалар учун кинофильм,** 18.10 — **«Уруш ва тинчлик»** (Бадиий фильмнинг 4-серияси). 19.30 — **«Лайло Шарипова — студиямиз меҳмони»** (Концерт). 20.10 — **Телеянгиликлар,** 20.25 — **Кўрсатувлар программаси.**

20.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

12.00 — **Ўқув кўрсатувлари программаси. «Программалаштирилган таълим»** (рус тилида).

15.45 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.30 — **Қардош республикалар маданияти кунлари олдидан. Зиёдулла Шаҳидий,** 21.10 — **«Уртоқ Берлин»** (Ҳужжатли фильм). 22.10 — **Адабий театр. «Алишер Навоий».**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Душанба кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 8/II да **Евгений Онегин** (кундуз), **Семурғ** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/II да **Шоҳ Эдип,** 8/IIда **Олтинчи июль** (кундузи), **Аяжонларим** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 7/II да **Ажаб савдолар,** 8/II да **Ажаб савдолар** (кундузи), **Паранжи сирлари** (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/II **Учинчи орзу,** 8/II да **18 ёшлигим** (кундуз соат 4 да).

КИНО

Хавфли гастроллар — «СПУТНИК (жуфт соатларда), «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да).

Гўзал маликам (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5 ва кеч 8 да), «ЧАЙКА» (кундуз соат 2 ва 5 да).

Махфий миссия (эрталаб соат 10, кундуз 4, кеч 9.45 минутларда), **Эркак ва аёл** (кундуз соат 12, 2, кеч 6 ва 8 да): «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Қутлуғ қон (ўзбек тилида, эрталаб соат 10, кундуз 12, кеч 8 яримда), **Сангам** (ўзбек тилида, 3-серия, кундуз соат 4 яримда): — НАВОИЙ номли.

Шахмат новелласи — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАСИ ВА ДАВЛАТ КРЕДИТ БОШҚАРМАСИ АҲОЛИГА МАЪЛУМ ҚИЛАДИКИ

1947 йилда чиқарилган 3% Давлат ички ютуқлар заёми бадалини қайтариш ва ютуқларини тўлаш 1970 йил 1 июлгача

УЗАЙТИРИЛДИ

Шу облигациялари бўлган шахслар кўрсатилган муддатгача омонат кассаларида барча ўтказилган тиражлар жадвали бўйича заёмларини текшириб ютуқ ва заёмнинг бадалини қайтариб олишлари мумкин.

ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪМИНОТИ БЎЙИЧА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ДАВЛАТ КОМИТЕТИГА

катта бухгалтер-ревизор, хўжалик мудири, секретарь-машинистка, машинистка

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси, 7-уй, 7 қават, кадрлар бўлими.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

8 февраль кундуз соат 2 да

4—6 СИНФ МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИ УЧУН МУЗИКАЛИ ЛЕКТОРИЙ

1-АБОНЕМЕНТ БЎЙИЧА. ТЎРТИНЧИ КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ

(СССР халқларининг ашула, музика ва рақслари).

Лектор — музикашунос

АБДУРАШИД САИДОВ

Тошкент область партия комитети ва Область ижроия комитети область қишлоқ хўжалиги бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Т. Ортиқхўжаевга онаси

Ҳуринниса ОРТИҚХЎЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Г. 1576. ИНДЕКС — 64697 Р — 01212